

[...]

VIII/B1/EG/O/98/137337

30.029/1/PN

[...]

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) heeft in de vergadering van haar verenigde afdelingen van 23 april 1998, de vraag om advies onderzocht van 4 februari 1998, van uw achtbare voorganger, te weten of de gemeenteraad, in de context van artikel 23 van de bij Koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.), moet beschouwd worden als binnendienst, rekening houdend met het feit dat de gemeenteraad een orgaan is dat samengesteld is uit verkozenen.

*

* *

De V.C.T. stelt vast dat een personeelslid van het politiekorps van Kraainem, in het kader van een tuchtonderzoek, een verweerschrift bij de gemeenteoverheid heeft ingediend en dat het, enkel ten behoeve van de Franstalige gemeenteraadsleden, een begeleidend schrijven met korte inhoud in het Frans heeft toegevoegd.

*

* *

2.

Artikel 23 van de S.W.T. stelt: "Iedere plaatselijke dienst die gevestigd is in de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem, gebruikt uitsluitend de Nederlandse taal in zijn binnendiensten, in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en zijn betrekkingen met de diensten uit het Nederlandse taalgebied en die uit Brussel-Hoofdstad".

Het begrip binnendiensten van een plaatselijke dienst omvat de organen van die besturen, met name de gemeenteraden en schepencolleges wanneer zij op administratief vlak optreden, ondermeer in verband met zaken die een ambtenaar betreffen (cfr. R. v. State, arrest nr. 15.889 van 29 mei 1973).

Met binnendienst wordt bedoeld de werkzaamheden van de overheidspersonen en de ambtenaren van de dienst, voor zover zij daarbij niet in de openbaarheid treden of niet in contact komen met overheidspersonen of ambtenaren van andere diensten, zoals bepaald in artikel 1 van de S.W.T., met particulieren of met het publiek.

Uitsluitend betekent dat wettelijk alleen de taal van het gebied op wettige wijze kan worden gebruikt door de gezagsdragers bij de uitoefening van hun ambt en door de ambtenaren bij de uitvoering van hun administratieve taken.

Uit de parlementaire stukken (Kamer 331, 1961-62, Senaat, 304, 1962-63), blijkt dat het uitsluitend gebruik van de taal van de streek impliceert dat geen beroep wordt gedaan op vertalingen. De V.C.T. oordeelde terzake in een advies van 2 december 1980 dat gemeentelijk personeel en gezagsdragers in het gehele Nederlandse taalgebied wettelijk ééntalig zijn en dat niemand onder hen een vertaler kan vragen of eisen om in een vreemde taal te worden verstaan. De Raad van State sprak zich in dezelfde zin uit in het arrest nr. 27.411 van 15 januari 1987.

Ten aanzien van de “gezagsdragers” dient wat voorafgaat te worden gepreciseerd.

Bij arrest nr. 66.229 van 14 mei 1997 in zake de gemeente Linkebeek tegen het Vlaamse Gewest, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 27 mei 1997, heeft de Raad van State immers de volgende, door het Hof bij beschikking van 17 december 1997 geherformuleerde, prejudiciële vraag gesteld:

“Schendt artikel 23 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, indien die bepaling zo moet worden geïnterpreteerd dat zij de burgemeester of een ander lid van het college van burgemeester en schepenen van een in die bepaling beoogde gemeente verbiedt een agendapunt van de gemeenteraadszitting in te leiden of toe te lichten in een andere taal dan het Nederlands of in een dergelijke taal te antwoorden op interventies van gemeenteraadsleden? “

3.

Ten gronde, stelt het Arbitragehof in zijn arrest nr. 26/98 van 10 maart 1998 wat volgt:

“... Allereerst zij opgemerkt dat de verplichting om in de randgemeenten tijdens de gemeenteraadszittingen de taal van het taalgebied te gebruiken uitsluitend geldt voor de burgemeester en de andere leden van het college van burgemeester en schepenen en dus niet voor de andere leden van de gemeenteraad. De bezwaren van de gemeente Linkebeek missen derhalve feitelijke grondslag in zoverre zij betrekking hebben op Franstalige gemeenteraadsleden die noch burgemeester, noch schepenen zijn.

Vervolgens moet worden opgemerkt dat de verplichting voor de burgemeesters en de schepenen om het Nederlands te gebruiken in de gemeenteraden van de in artikel 23 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken bedoelde gemeenten, geldt ongeacht of betrokkenen als Nederlandstaligen of Franstaligen zouden kunnen worden aangemerkt. Die bepaling stelt derhalve geen verschil in behandeling, doch past op alle betrokkenen dezelfde regels toe.

Hoewel de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken ten behoeve van Franstalige inwoners in de randgemeenten in een bijzondere regeling voorzien die hen toestaat hun betrekkingen met de plaatselijke diensten in het Frans te voeren en die aan die diensten de verplichting opleggen om in bepaalde in die wetten nader omschreven omstandigheden het Frans te gebruiken, doet die regeling geen afbreuk aan het principieel eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied, waartoe die gemeenten behoren. Zulks impliceert dat de taal die er in bestuurszaken moet worden gebruikt in beginsel het Nederlands is en dat bepalingen die het gebruik van een andere taal toestaan niet tot gevolg mogen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands.

Ten aanzien van de beweerde discriminatie ten aanzien van de mandatarissen is het niet onredelijk dat de wetgever, gelet op het eentalig karakter van het betrokken taalgebied en de gewaarborgde voorrang van het Nederlands, aan de burgemeesters en de schepenen van dergelijke gemeenten niet de mogelijkheid biedt zich tijdens de gemeenteraadszittingen te bedienen van een andere taal dan het Nederlands, wanneer zij een agendapunt van de gemeenteraadszitting inleiden of toelichten of antwoorden op interventies van gemeenteraadsleden.

Wat de beweerde discriminatie betreft ten aanzien van de Franstalige kiezers of inwoners van de betrokken gemeenten dient te worden opgemerkt dat de betrokken regeling meebrengt dat zij die het Nederlands onvoldoende begrijpen, de besprekingen in de gemeenteraad inderdaad moeilijk zullen kunnen volgen. Maar, in tegenstelling tot wat de gemeente Linkebeek voorhoudt, belet de betrokken bepaling evenwel geen enkele kiezer democratisch toezicht uit te oefenen op de verkozenen."

4.

Om die redenen besluit het Hof:

“Artikel 23 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in de interpretatie dat het de burgemeester of een ander lid van het college van burgemeester en schepenen van een in die bepaling beoogde gemeente verbiedt een agendapunt van de gemeenteraadszitting in te leiden of toe te lichten in een andere taal dan het Nederlands of in een dergelijke taal te antwoorden op interventies van gemeenteraadsleden.”

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is van oordeel dat een tuchtonderzoek uitdrukkelijk valt onder het begrip “binnendienst” en dat de gemeenteraad in de context van artikel 23, S.W.T., beschouwd moet worden als een binnendienst in de betekenis die de gecoördineerde taalwetten hieraan geven.

In het licht van het bovenvermelde arrest van het Arbitragehof en met het oog op het veilig stellen van het recht op verdediging, oordeelt de V.C.T. nochtans dat het overhandigen door de betrokken ambtenaar van een in het Frans gestelde samenvattende tekst, aan een aantal Franstalige gemeenteraadsleden, voor zover hierdoor geen nieuwe elementen worden aangebracht en het stuk niet wordt toegevoegd aan het origineel in het Nederlands gestelde dossier, geen inbreuk betekent op de gecoördineerde taalwetten in bestuurszaken.